

**Ketvirtadienis,
2017 m. sausio 19 d.**

14:00	Konferencijos atidarymas (LINA MOTUZIENĖ, SILVA POCYTĖ ir VASILIJUS SAFRONOVAS)	16:35 – 17:55	ANDREA GRIFFANTE (Vytauto Didžiojo universitetas, Kaunas; Padujos universitetas): <i>Ne tik kalba: karas, epidemijos ir lietuvių higienistai</i> HEKTORAS VITKUS (Klaipėdos universitetas): <i>Rusijos kariuomenė Lietuvoje 1914–1915 m.: įvaizdžių kaita</i>	AUDRIUS DAMBRAUSKAS (Vilniaus universitetas): <i>Didžiojo karo atspindžiai Pirmosios Lietuvos Respublikos kino ekranuose: repertuaro bruožai, filmų kontrolė ir recepcija</i>	
14:15 – 16:15	VYTAUTAS JOKUBAUSKAS (Klaipėdos universitetas): <i>Lietuvos karių patirtys Didžiajame kare ir tautiniai daliniai</i> GINTAUTAS JAKŠTYS (Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija, Vilnius): <i>Pirmojo pasaulinio karo veteranai Lietuvos kariuomenės karininkų korpuse</i> KĘSTUTIS KILINSKAS (Vilniaus universitetas): <i>Didžiojo karo šešėlis: „senųjų“ ir „jaunųjų“ karininkų santykiai Lietuvos kariuomenėje</i>	17:55	<i>Aptarimas</i>	12:00 – 12:20 <i>Kavos pertrauka</i>	
16:15 – 16:35	<i>Kavos pertrauka</i>			12:20 – 13:40 VYGANTAS VAREIKIS (Klaipėdos universitetas): <i>Nuorodos į Didįjį karą Lietuvos kultūrinėje spaudoje ir politiniame diskurse tarpukariu</i> VASILIJUS SAFRONOVAS (Klaipėdos universitetas): <i>Kas kovojo už Tėvynės laisvę? Didvyriai ir aukos Lietuvoje tarpukariu</i>	
		10:00 – 12:00	EUGENIJUS ŽMUIDA (Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, Vilnius): <i>Pirmasis pasaulinis karas lietuvių prozoje 1914–1940 metais</i> RAMUTĖ DRAGENYTĖ (Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras, Vilnius): <i>Pirmojo pasaulinio karo atspindžiai lietuvių poetiniame naratyve</i>	13:40	Baigiamoji diskusija Kviestiniai konferencijos diskutantai: TOMAS BALKELIS (Lietuvos istorijos institutas); DANGIRAS MAČIULIS (Lietuvos istorijos institutas).

Pirmajam pasauliniam karui skirtame Winstono Churchillio daugiatomyje „Pasaulio krizė“ (The World Crisis, 1923–1931) Europos Rytų frontui tebuvo skirtas paskutinysis – penktasis – tomas. Jį autorius pavadino „Nežinomu karu“, tarytum apgailėstaudamas dėl „vakariečiams“ būdingo sureikšminimo visų pirma tų Didžiojo karo įvykių, kuriuose dalyvavo jie patys.

Tačiau to meto Lietuvoje situacija šiuo požiūriu vargu ar skyrėsi iš esmės. Praėjus keliolikai metų po taikos sudarymo, žmonės irgi prisiminė Didįjį karą ne kaip globalų įvykį, vykusių keliuose teatruose visame pasaulyje, o kaip juos pačius vienu ar kitu kampu palietusį reiškinį. Šie lietuvių karo metų išgyvenimai tarpukariu buvo perteikti gausybėje atsiminimų, grožinėje literatūroje. Buvo sukurtas vienas kitas jiems skirtas paminklas ir dailės kūrinys. Kaip ir kitur, Didžiojo karo veteranai ir šiame kare suluošintieji Lietuvoje kovojo dėl savo socialinio aprūpinimo. Galiausiai šalyje vis ryškiau brendo mintis surinkti visą įmanomą informaciją apie lietuvių indėlį į Pirmąjį pasaulinį karą, perteikiant šį indėlį ne tik raštu, bet ir nacionaliniu paminklu.

Antrasis pasaulinis karas šį postūmį nutraukė, galiausiai nublokšdamas Didžiojo karo patirtis užmarštin. Konferencija „Lietuviai Didžiąjame kare ir Didysis karas Lietuvoje“ skirta tarpukariu nueitam keliui įvertinti ir jam simboliškai pratęsti.

Renginyje pristatomi pranešimai nagrinėja du klausimus: 1) Lietuvos gyventojų dalyvavimo Pirmajame pasauliniame kare patirtis ir 2) Tai, kokius įspaudus karas paliko, kaip atsiskleidė socialiniuose santykiuose, kultūroje ir mene Lietuvoje tarpukariu.

Vasilijus Safronovas

Konferenciją rengia:

Lietuviai Didžiąjame kare ir Didysis karas Lietuvoje

Mokslinė konferencija

2017 m. sausio 19–20 d.
Thomo Manno memorialinis muziejus
(Skrudynės g. 17, Nida)

KONFERENCIJOS PROGRAMA